Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Ag Stiúradh tríd Athrú

Tíreolaíocht na hArdteistiméireachta EFG 1 2025-2026

cc BY NC

Oide

Gníomhaíocht

Léitheoireacht

Aiseolas

Déan Machnamh

Mainicíneacht

Tacaíochtaí Oide

- EFG Iomlán Lae
- Seimineár Gréasáin
- Seisiúin Chomhoibríocha
- Tacaíocht Scoile
- scoilnet.ie
  oide.ie
- Nuachtlitir

Forléargas ar an Lá

Seisiún	Am	Ábhar
Seisiún 1	09:15 – 11:00	• Sonraíocht do Thíreolaíocht na hArdteistiméireachta • Eiseamláiriú ar eispéaras foghlaimeora
Sos	11:00 – 11:20	
Seisiún 2	11:20 – 13:00	• Naisc a dhéanamh idir an snáithe aontaitheach agus na snáitheanna comhthéacsúla • Eispéaras foghlaimeora a dhearadh
Lón	13:00 – 14:00	
Seisiún 3	14:00 – 15:45	• Comhpleanáil: ag obair leis na torthaí foghlama • Léarscáileanna Scoilnet a úsáid chun tacú le foghlaim, teagasc agus measúnú

Príomhtheachtaireachtaí

Tá an fhoghlaim sa Snáithe Aontaitheach mar bhonn faoi eispéireas na scoláirí: Smaointeoireacht agus scileanna tíreolaíochta a chur i bhfeidhm

Tacóidh cur chuige foghlama agus teagaisc le scoláirí chun fiosrúcháin tíreolaíocha a phleanáil, a chur i bhfeidhm, a anailísiú agus a chur in iúl, sa seomra ranga agus i suíomhanna taobh amuigh.

Lch. 29

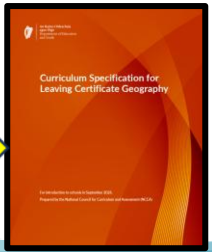

Príomhdhátaí

1. **Meán Fómhair 2025** – Sonraíocht
2. **Téarma 1 25/26** – Treoirlínte CMB
3. **Téarma 2 25/26** – Scrúdpháipéir Shamplacha
4. **Meán Fómhair 2026** – Cur i bhfeidhm sa seomra ranga
5. **Téarma 1 26/27** – Treoir Shamplach CMB
6. **Téarma 2 26/27** – Treoir Bheo CMB
7. **Téarma 3 27/28** – CMB le cur isteach
8. **Meitheamh 2028** – Scrúdú Scríofa Stáit

Príomhdhoiciméid

Oide

https://tinyurl.com/3p2fnbb2

https://tinyurl.com/22dbuabe

https://tinyurl.com/y9kf2zyp

Oide

Athfhorbairt na Sraith Sinsearaí

https://tinyurl.com/242z3fh8

Oide

Gníomhaíocht taoiléitheoireachta

Léigh agus aibhsigh na príomhphointí ón tsonraíocht maidir le:

- Réasúnaíocht
- Aidhmeanna

Lch. 4

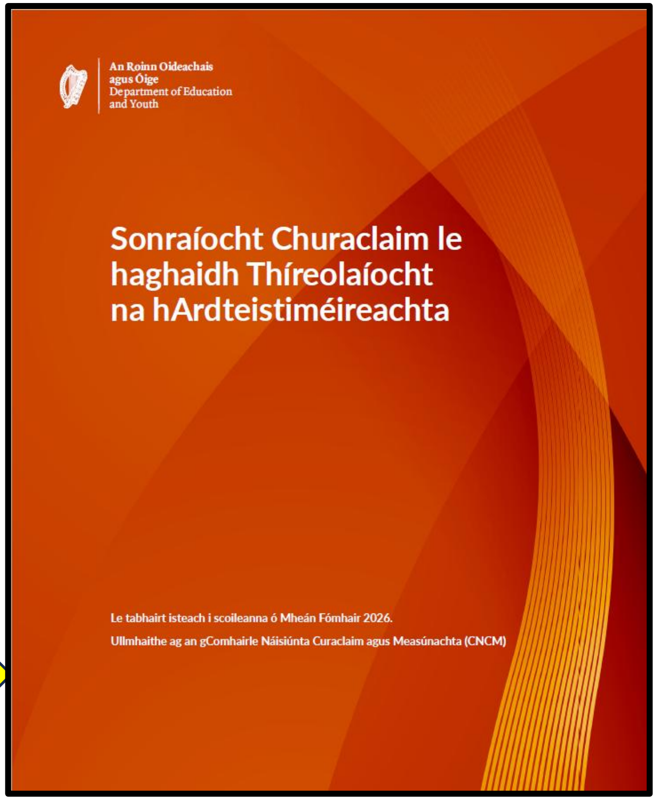

Réasúnaíocht

Lch. 4

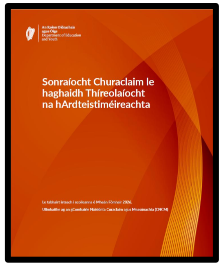

Aidhmeanna do Thíreolaíocht na hArdteistiméireachta

- Na hidirghníomhaíochtaí idir próisis fhisiciúla agus dhaonna a shainaithint, a anailísiú agus a mheasúnú go criticiúil
- Scileanna smaointeoireachta agus fiosrúcháin thíreolaíocha a fhorbairt, a úsáid agus a chur i bhfeidhm
- Tuiscint a fhorbairt ar choincheapa atá fíorthábhachtach do dhisciplín na tíreolaíochta
- Tuiscint a fháil ar chastacht na bhfórsaí a mbíonn tionchar acu ar réimse scálaí
- Plé le sonraí agus faisnéis ó réimse foinsí iontaofa
- Úsáid a bhaint as cinnteoireacht agus breithiúnais fhianaisebhunaithe chun freagraí cruthaitheacha agus inbhuanaithe ar dhúshláin eacnamaíocha, timpeallachta agus shóisialta a fhiosrú.

Lch. 4

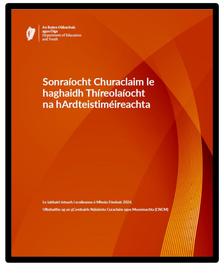

Oide

Leanúnachas an Oideachais

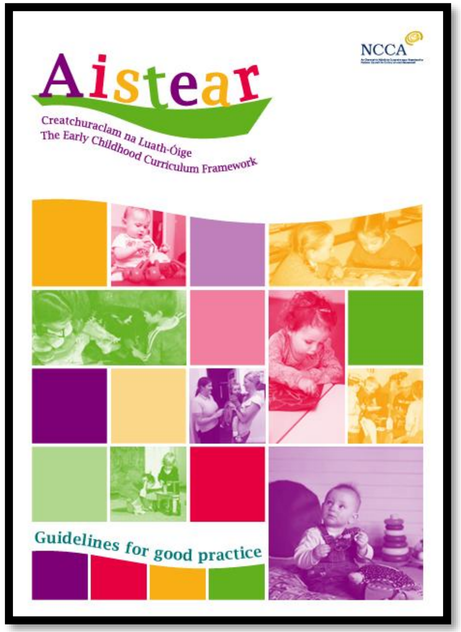

Aistear

Curaclam na Bunscoile

An tSraith Shóisearach

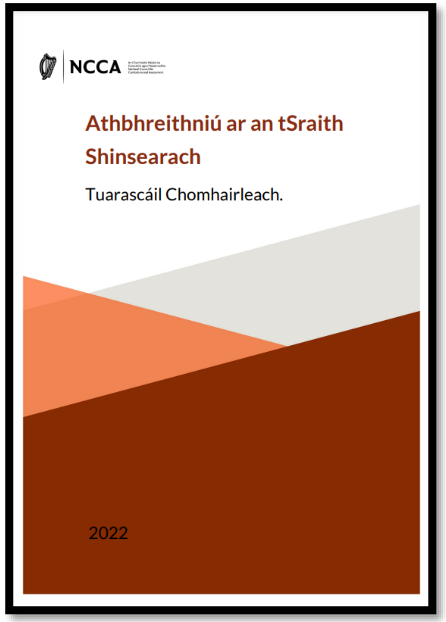

An tSraith Shinsearch

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Príomhinniúlachtaí na Sraithe Sinsearaí

Oide

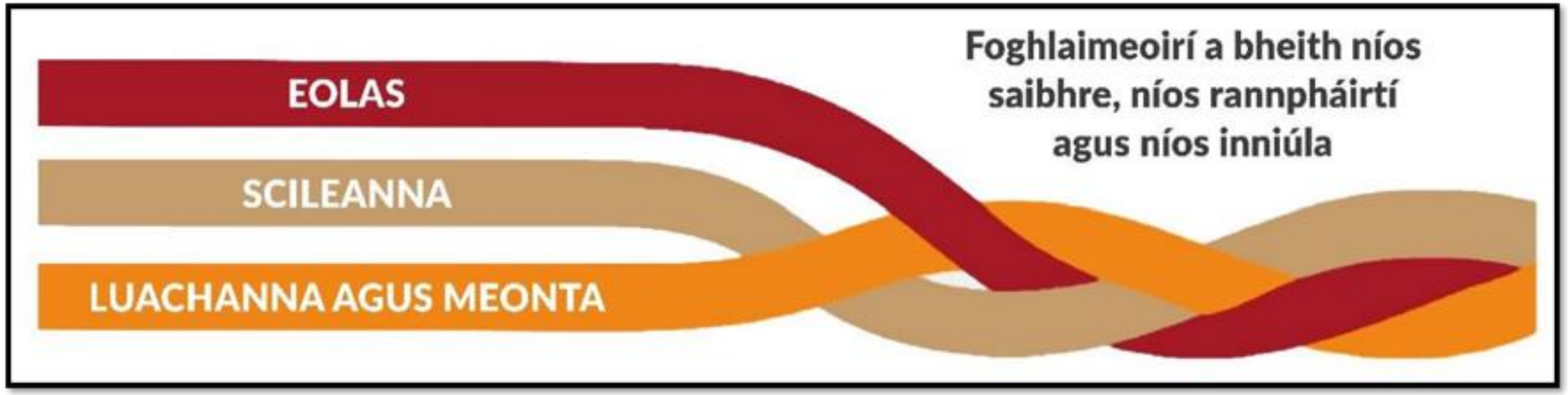

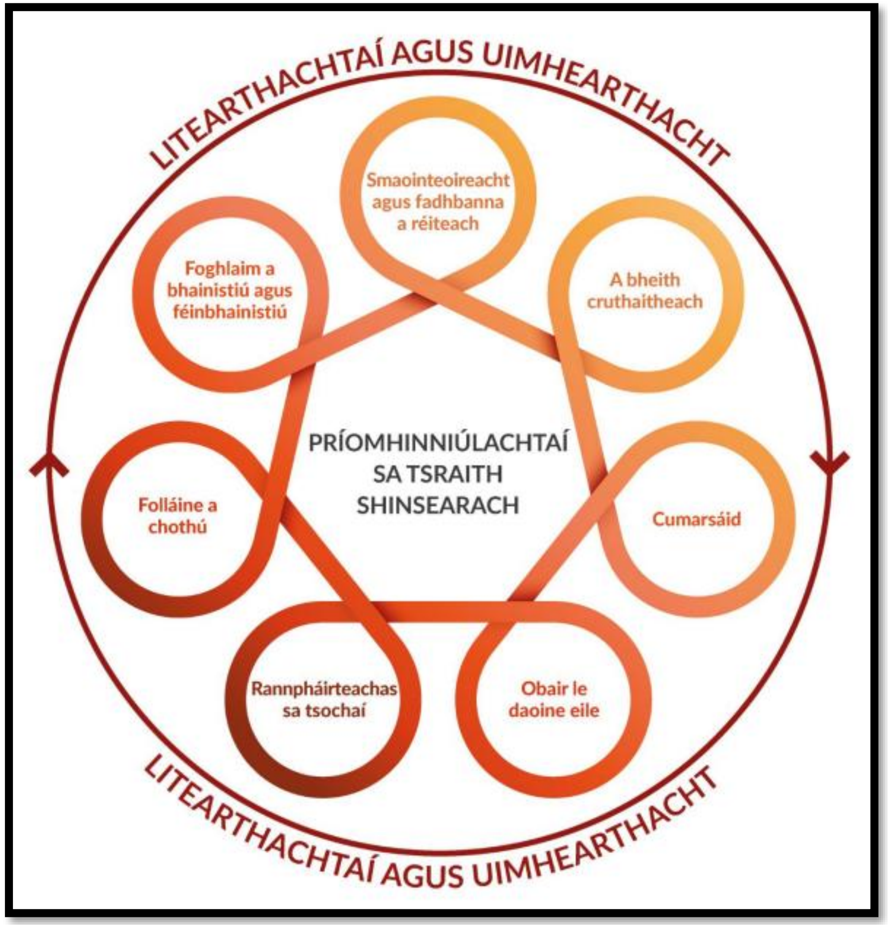

Oide

Forléargas na Sonraíochta

- Meán Fómhair 2026
- Íosmhéid de 180 uair d'am i mbun ranga
- Ardleibhéal agus Gnáthleibhéal
- Scrúdú na hArdteistiméireachta i Meitheamh 2028
- Measúnú: Scrúdú Scríofa agus Comhpháirt Measúnaithe Breise (CMB)

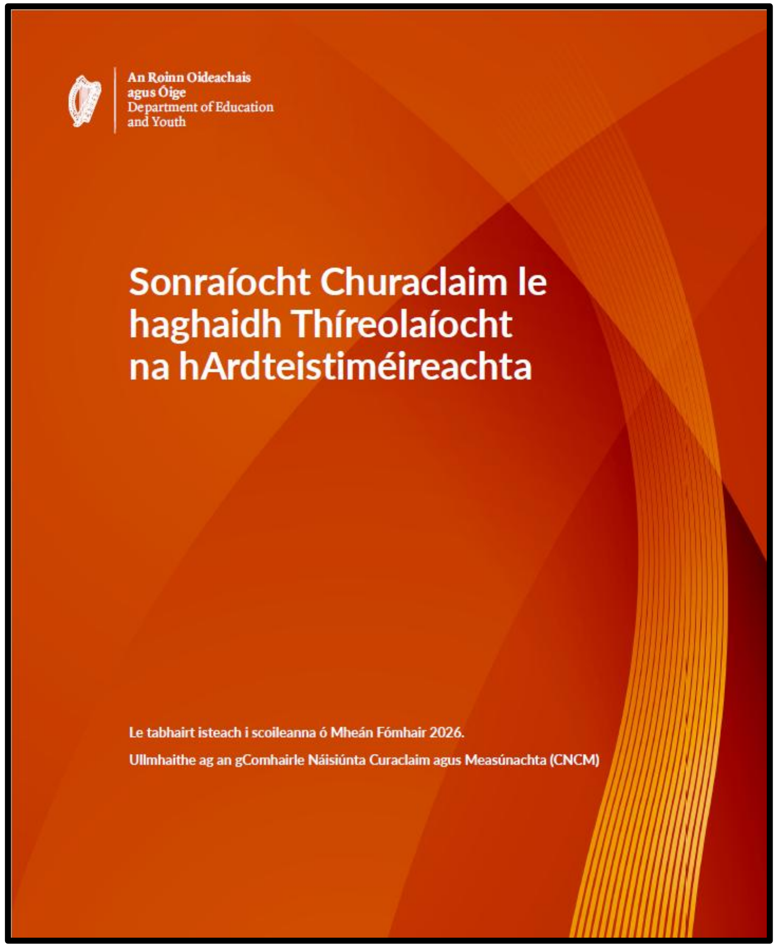
An Roinn Oideachais agus Óige
Department of Education and Youth

Sonraíocht Churaclaim le haghaidh Thíreolaíocht na hArdteistiméireachta

Le tabhairt isteach i scoileanna ó Mheán Fómhair 2026.

Ullmhaithe ag an gComhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta (CNCM)

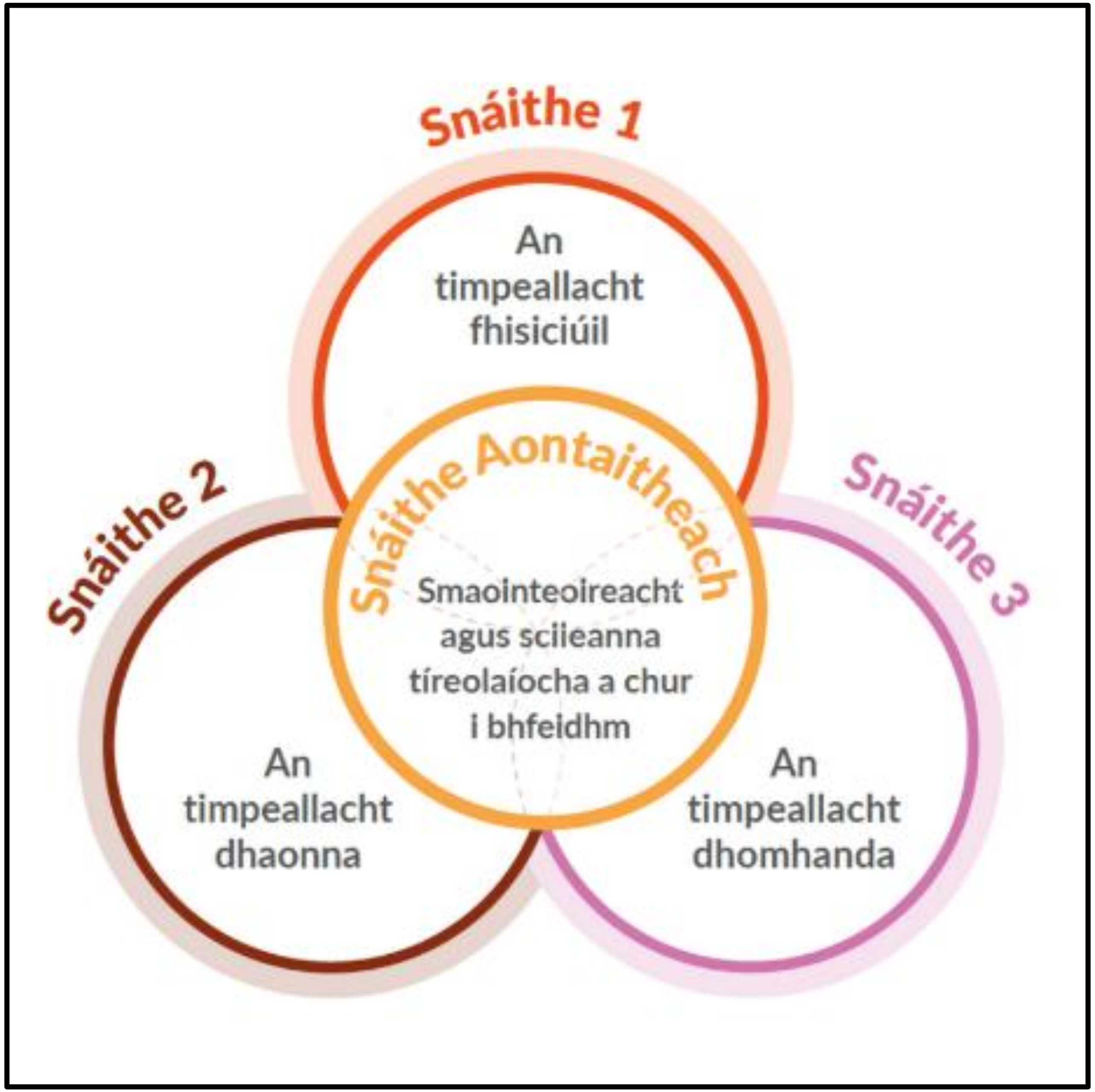

Snáitheanna Staidéir

Lch. 10

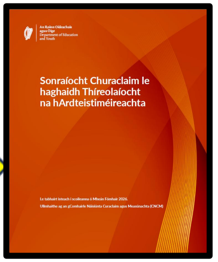

Gníomhaíocht do Mhúinteoirí: snáitheanna comhthéacsúla

Oide

Amharc ar an tsonraíocht maidir leis an snáithe comhthéacsúil a tugadh duit agus smaoinigh ar na ceisteanna.

- Bí réidh chun do smaointe a chomhroinnt

Úsáid:

- nótaí Post-it **glasa** chun taifead a choinneáil de rudaí **coitianta**
- nótaí Post-it **bándearga** chun taifead a choinneáil de rudaí atá **difriúil**
- nótaí Post-it **buí** chun taifead a choinneáil ar na rudaí atá nua agus **suimiúil**

Cad é atá difriúil?

Cad é atá coitianta?

Cad é atá nua agus suimiúil?

An Snáithe Aontaitheach: Smaointeoireacht agus scileanna Tíreolaíocha a chur i bhfeidhm

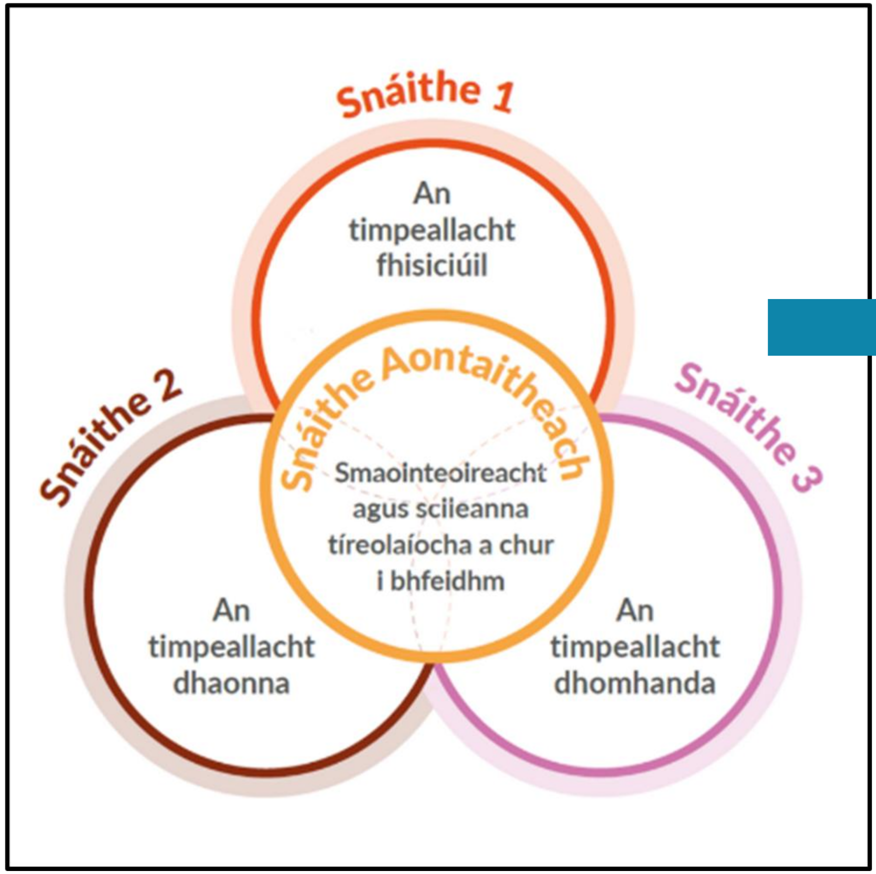

- Smaointeoireacht agus scileanna Tíreolaíocha a chur i bhfeidhm
- Príomhchoincheapa sa Tíreolaíocht
- Fiosrúchán agus scileanna tíreolaíocha

Lch. 10

Naisc a dhéanamh idir an snáithe aontaitheach agus na snáitheanna comhthéacsúla

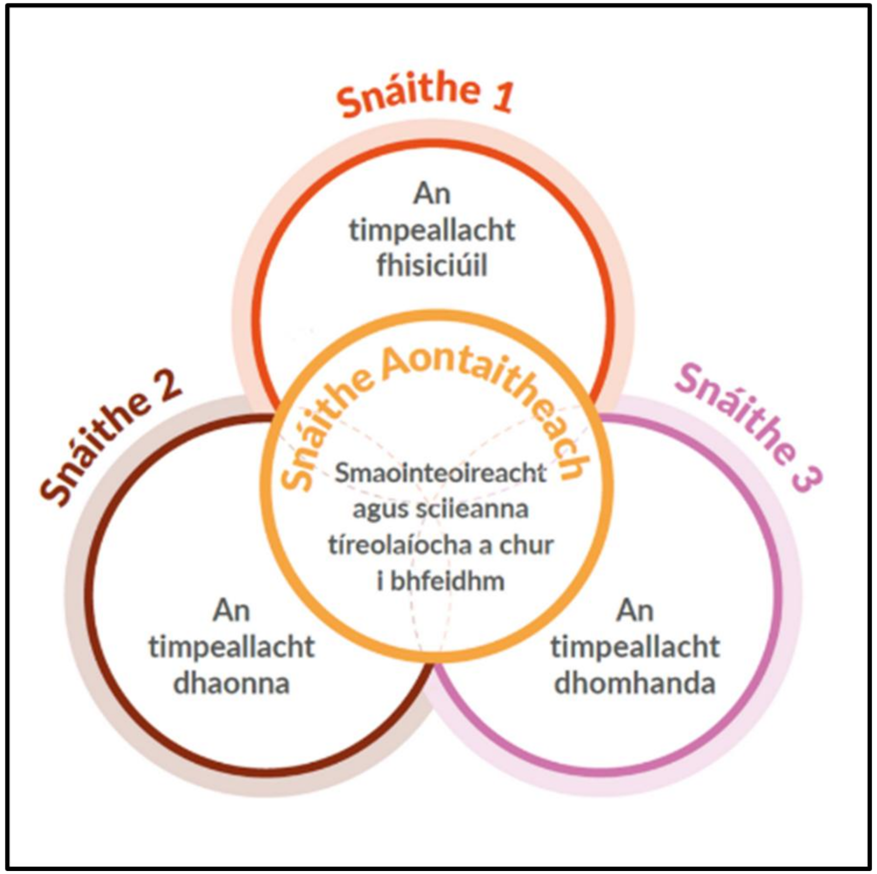

"…..go bpleanálfar go cúramach eolas, scileanna, luachanna agus meonta an disciplín a dtugtar breac-chuntas orthu sna torthaí foghlama sa Snáithe Aontaitheach agus déanfar iad a chomhtháthú in eispéireas foghlama na scoláirí sna trí shnáithe chomhthéacsúla."

Lch. 21

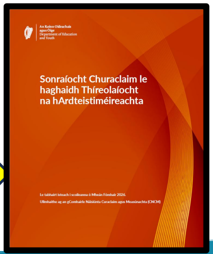

Torthaí foghlama na Sonraíochta a fhiosrú

Snáithe 2: Torthaí Foghlama

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
Lonnaíocht an duine	
• lonnaíochtaí tuaithe agus uirbeacha in Éirinn, lena n-áirítear samplaí áitiúla • fianaise ar shuíomh, cás agus feidhm lonnaíochtaí i logainmneacha Gaeilge	2.1 cur síos ar conas is féidir lonnaíochtaí daonna a shainmhíniú de réir suímh, cáis agus feidhme
• dáileadh lonnaíochtaí tuaithe, lonnaíocht líneach, scaipthe agus chnuasta san áireamh • tosca fisiciúla agus daonna, lena n-áirítear ithir, draenáil, fóirithint, iompar agus seirbhísí eile, cóngaracht do lonnaíochtaí eile	2.2 na tosca a theann i bhfeidhm ar dháileadh na lonnaíochtaí tuaithe in Éirinn a mhíniú

Briathra gnímh chun tacú le foghlaim agus measúnú scoláirí

Oide

Snáithe 2: Torthaí Foghlama

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
Lonnaíocht an duine • lonnaíochtaí tuaithe agus uirbeacha in Éirinn, lena n-áirítear samplaí áitiúla • fianaise ar shuíomh, cás agus feidhm lonnaíochtaí i logainmneacha Gaeilge	2.1 cur síos ar conas is féidir lonnaíochtaí daonna a shainmhíniú de réir suímh, cáis agus feidhme
• dáileadh lonnaíochtaí tuaithe, lonnaíocht líneach, scaipthe agus chnuasta san áireamh • tosca fisiciúla agus daonna, lena n-áirítear ithir, draenáil, fóirithint, iompar agus seirbhísí eile, cóngaracht do lonnaíochtaí eile	2.2 na tosca a théann i bhfeidhm ar dháileadh na lonnaíochtaí tuaithe in Éirinn a mhíniú

Aguisín 1: Gluais de bhriathra gnímh

Cuireadh an ghluais seo i dtoll a chéile chun na torthaí foghlama a shoiléiriú. Déantar cur síos ar gach briathar gnímh i dtéarmaí na rudaí ba cheart a bheith ar chumas na scoláirí ach an toradh foghlama a bhaint amach.

Briathar gnímh	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí:
Aithin	fíricí, saintréithe nó coincheapa atá riachtanach (ábhartha/oiriúnach) chun cás, imeacht, próiseas nó feiniméan a thuiscint a shainaithint
Anailísigh	staidéar nó scrúdú a dhéanamh ar rud go mion, rud a mhiondealú chun na bunghnéithe nó an bunstruchtúr a nochtadh; codanna agus coibhneasa a shainaithint, agus fianaise a léirmhíniú chun teacht ar chonclúidí
Ceap	na coincheapa nó na hargóintí cuí a chur in iúl go beacht agus go córasach
Cuir in iúl	leaganacha amach cuí a úsáid chun brí a chomhroinnt, malartú a dhéanamh nó eolas a chur i láthair le pobal
Cuir síos	pictiúr nó íomhá mhionsonraithe a fhorbairt ar struchtúr nó ar phróiseas, mar shampla, ag úsáid focal nó léaráidí mar is cuí; plean, ionsamhlú nó samhail a tháirgeadh

Mínigh:

Mionchuntas a thabhairt arna thacú le fáthanna nó cúiseanna

Briathra Gnímh. Sonraíocht lch.34-35

Measúnú le haghaidh Deimhniúcháin

Oide

Comhpháirt mheasúnaithe	Ualú	Leibhéal
Tionscadal Tíreolaíochta Feidhmí	40%	Treoir chomónta
Scrúdú scríofa	60%	Ardleibhéal agus Gnáthleibhéal

Tábla 2: Achoimre an mheasúnaithe i gcomhair teistiúcháin

Lch. 22

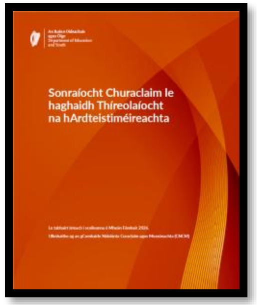

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Seisiún 1

CC BY NC

Intinní Foghlama

Faoi dheireadh an lae beidh rannpháirtithe in ann:

- **dul i dtaithí ar an tsonraíocht**
- tuiscint a fhorbairt ar an snáithe aontaithe agus ar na snáitheanna comhthéacsúla laistigh den tsonraíocht
- comhphleanáil a dhéanamh don fhoghlaim, don teagasc agus don mheasúnú ar dhóigh neamhlíneach, chomhtháite i dTíreolaíocht na hArdteistiméireachta

Padlet le haghaidh EFG 1

Oide

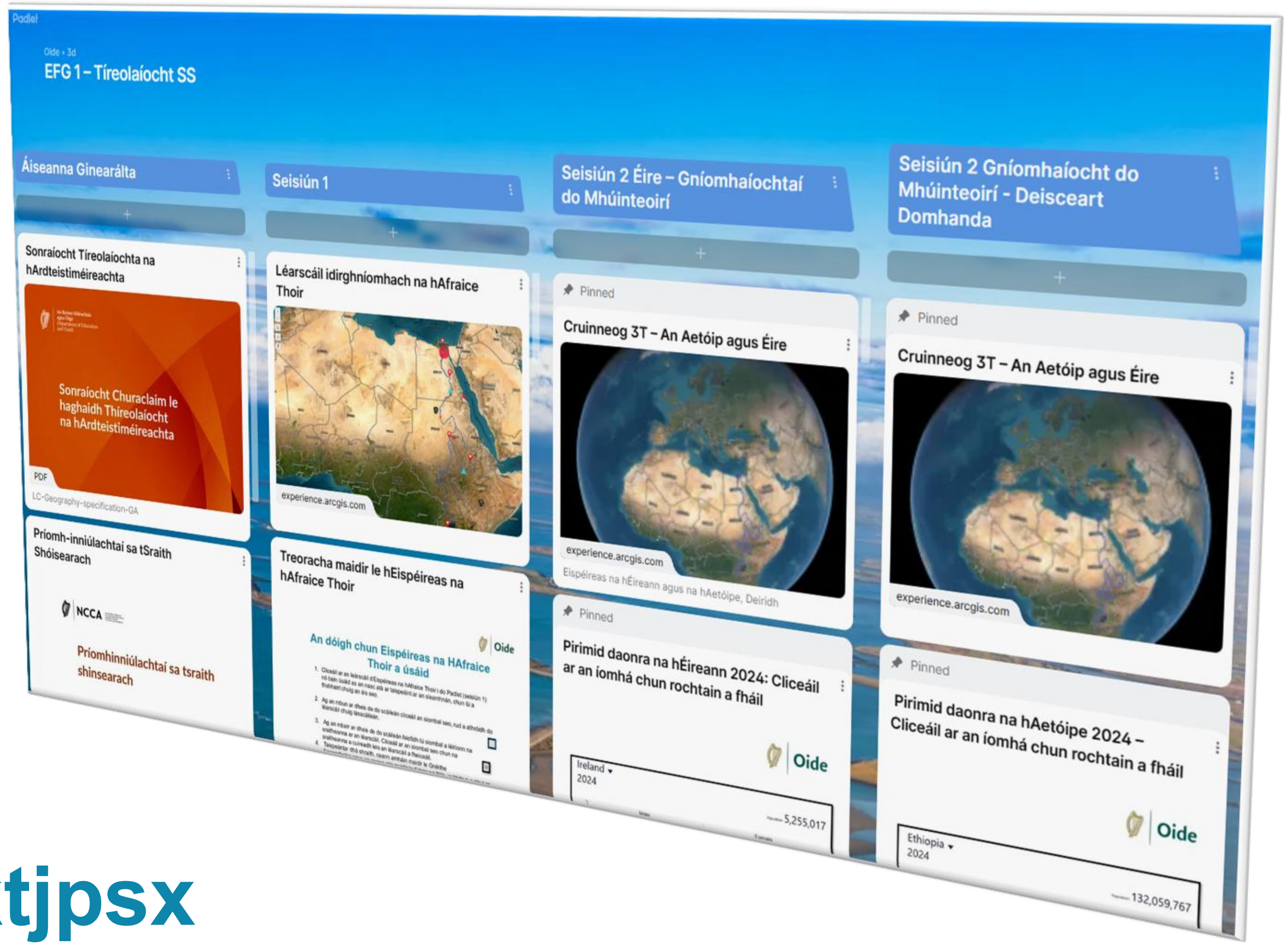

https://tinyurl.com/5nktjpsx

Fiosrúchán agus Scileanna Tíreolaíocha

Cuireann Tíreolaíocht na hArdteistiméireachta ar chumas scoláirí:

“smaointeoireacht agus scileanna fiosrúcháin thíreolaíocha a fhorbairt, a úsáid agus a chur i bhfeidhm”

Lch. 4

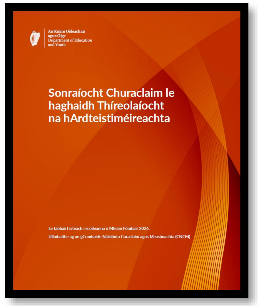

Gníomhaíocht do Mhúinteoirí maidir leis an Afraic Thoir:

- **Céim 1:** Úsáid an léarscáil idirghníomhach chun an Afraic Thoir a fhiosrú
- **Céim 2:** Úsáid an léarscáil idirghníomhach agus an leárscáil fholamh den Afraic chun na gnéithe a thaispeántar san eochair eolais a sceitseáil
- **Céim 3:** Plé agus rangaigh na tosca a chur leis an aighneas geopholaitiúil críche sa cheantar a thaispeántar, agus an léarscáil de zón tábhachta agus ráitis in úsáid agat

Aighneas Críche

- Is ionann aighneas críche agus easaontas idir dhá pháirtí nó níos mó, idir náisiúin nó stáit de ghnáth, maidir leis an úinéireacht nó smacht ar cheantar tíreolaíoch

- Is féidir le haighneas mar seo teacht chun cinn mar gheall ar éilimh stairiúla, éiginnteacht maidir le teorainn, iomaíocht le haghaidh acmhainní nó suimeanna straitéiseacha

- Is minic idirbheartaíocht taidhleoireachta, argóintí dlí agus coimhlint in amanna fiú mar chuid díobh

Léarscáil Idirghníomhach na hAfraice Thoir

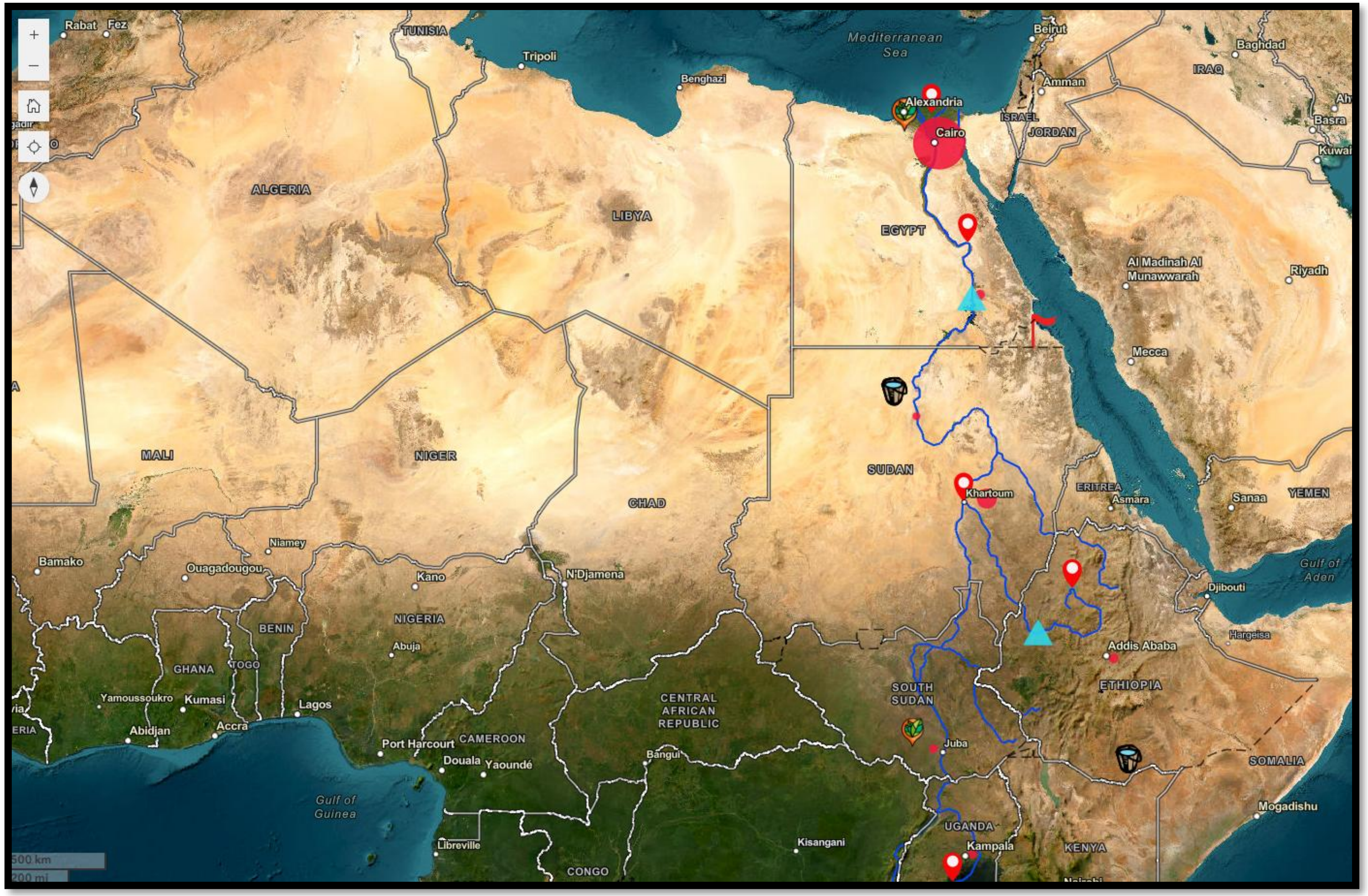

https://tinyurl.com/4fj4s74w

Gníomhaíocht leantach

Gníomhaíocht do Mhúinteoirí: Obair Léarscáile

Eochair eolais na Níle	
Na tíortha seo a leanas a ritheann an Níl tríothu: an Éigipt, an Aetóip, an tSúdáin	
Dhá dhamba	
Dhá thírghné abhann	
An Halaib / an Triantán Hala'ib	

Oide

Gníomhaíocht leantach

Gníomhaíocht do Mhúinteoirí : Zón Tábhachta

Oide

An Triantán Hala'ib
Críoch ina bhfuil an-chuid acmhainní nádúrtha, i.e. **Mangainéis** a úsáidtear sna tionscail iarainn agus gloine agus mar leasachán fosta.

An tInnéacs um Fhorbairt Dhaonna (IFD):
An tSúdáin: 0.51
An Éigipt: 0.74

Meánbháisteach Bhliaintiúil:

An Éigipt: 200mm
An tSúdáin: 250mm

1899: Leagadh síos an teorainn ar an 22ú líne dhomhanleithid ó thuaidh. **1902:** D'athraigh rialtas na Breataine an teorainn riaracháin, agus sannadh an ceantar don tSúdáin.

Is ceantar cósta é an Triantán Halaib ar an Mhuir Rua agus tá 200km d'imeallbhord aige.

Pointí neamhábhartha

Pointí ábhartha

Pointí is ábhartha

Eochairceist:
Cad iad na tosca a chuir le haighneas críche sa Triantán Halaib?

Oide

Gníomhaíocht Aonair do Mhúinteoirí: Athmhachnamh ar Eispéiris an Fhoghlaimeora

Cén t-eolas, scileanna, luachanna agus meonta a gheobhadh scoláirí as páirt a ghlacadh san eispéireas foghlaimeora seo?

Oide

Réasúnaíocht

Cé acu gnéithe den réasúnaíocht a rith leat san Eispéireas Foghlaimeora seo?

Lch. 2

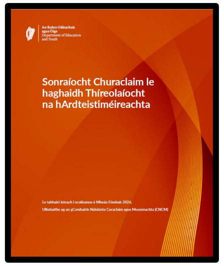

Cé acu gnéithe de na haidhmeanna a rith leat san Eispéireas Foghlaimeora seo?

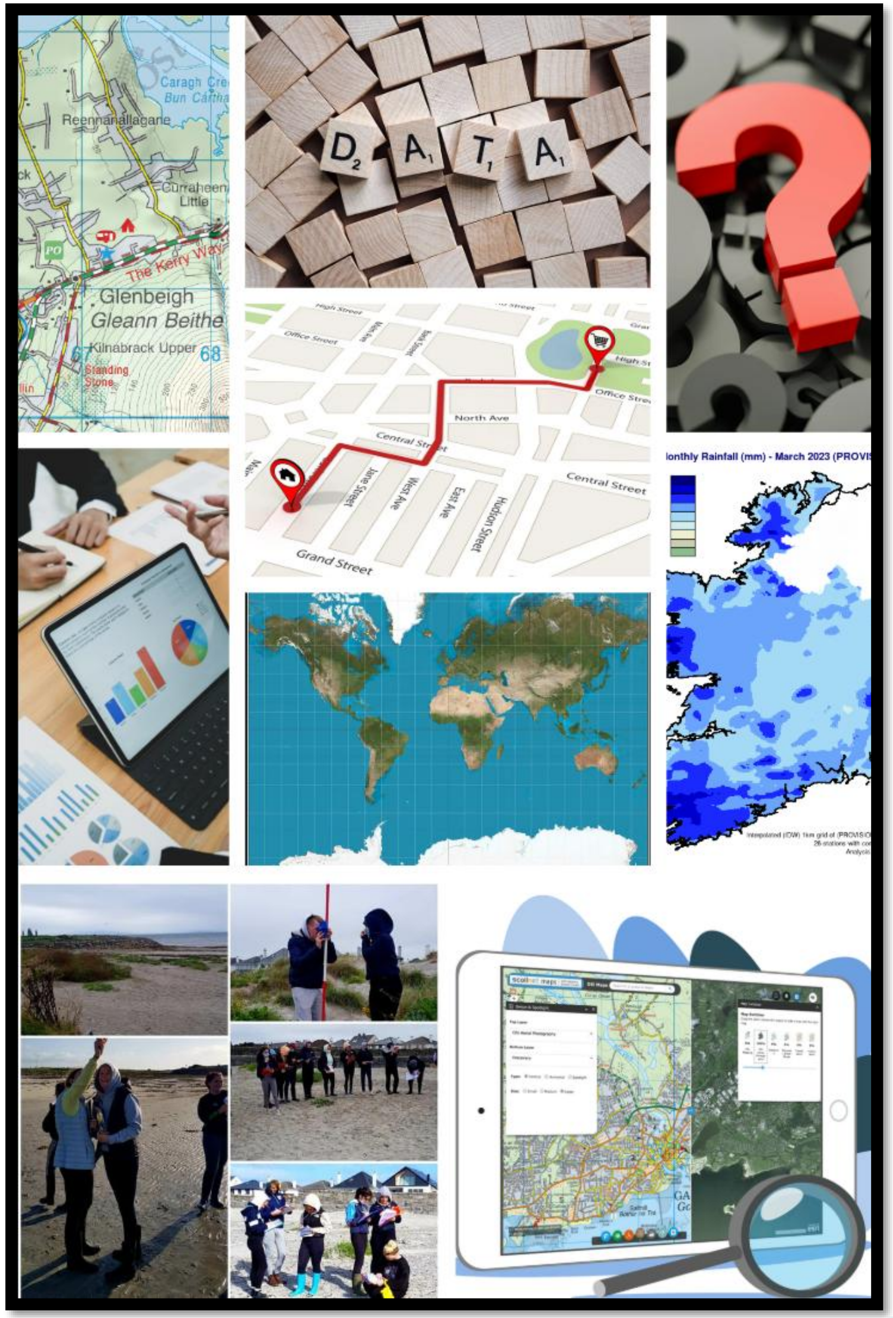

Oide

An Snáithe Aontaitheach Smaointeoireacht agus Scileanna Tíreolaíocha a chur i bhFeidhm

Lch. 12 -13

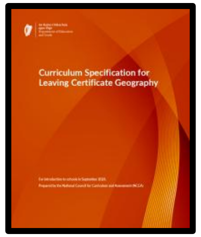

Oide

Snáithe 1

An Timpeallacht Fhisiciúil

Lch.14-16

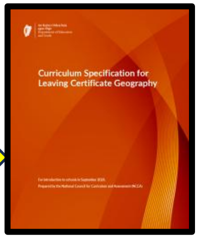

Snáithe 2

An Timpeallacht Dhaonna

Lch. 17-18

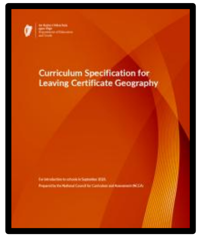

Oide

Snáithe 3

An Timpeallacht Dhomhanda

Lch. 19-20

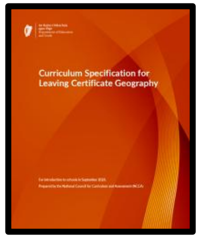

Torthaí Foghlama

A4

Ceisteanna tíreolaíocha a **Cheapadh**

A2

Cur i bhfeidhm agus ról na smaointeoireachta agus scileanna tíreolaíocha sa saol réadúil a **aithin**

A3

Tuiscint a **thaispeáint** ar phríomhchoincheapa na tíreolaíochta

A7

Sonraí agus faisnéis thíreolaíoch a **anailísiú** agus a **shintéisiú** ó réimse foinsí cuí

2.6

Cur síos a dhéanamh ar an tionchar tosca difriúla ar mhéid agus ar dháileadh daonra

3.14

Aighneas críche geopholaitiúil a **iniúchadh**

“Tá na scoláirí i gcroílár Tíreolaíocht na hArdteistiméireachta. ”

Cén chuma a bheidh ar an bhfoghlaim do do scoláirí i do Sheomra Ranga Thíreolaíocht na hArdteistiméireachta?

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Deireadh le Seisiún 1

CC BY NC

Am caife

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Seisiún 2

CC BY NC

Intinní Foghlama

Oide

Faoi dheireadh an lae beidh rannpháirtithe in ann:

- dul i dtaithí ar an tsonraíocht
- **tuiscint a fhorbairt ar an snáithe aontaithe agus ar na snáitheanna comhthéacsúla laistigh den tsonraíocht**
- comhphleanáil a dhéanamh don fhoghlaim, don teagasc agus don mheasúnú ar dhóigh neamhlíneach, chomhtháite i dTíreolaíocht na hArdteistiméireachta

Ag Fáil Amach faoin tSonraíocht: TF 2.7

Oide

Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláiri:

Lch. 18

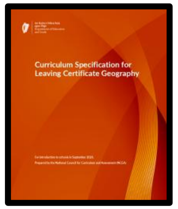

Scrúdú a dhéanamh ar shaintréithe struchtúr an daonra in Éirinn, lena n-áirítear a suíomh áitiúil, agus i dtír amháin sa Domhan Theas

Suíomh: A suíomh áitiúil in Éirinn agus tír amháin sa Domhan Theas

Scrúdaigh:

Breathnú go grinn ar argóintí, coincheapa, sonraí, faisnéis, agus/nó scéalta d'fhonn bunús, barúlacha, treochtaí agus/nó caidrimh a nochtadh.

- **Sonraí agus eolas tíreolaíoch lena n-áirítear**
- sonraí príomhúla agus tánaisteacha
- sonraí cáilíochtúla agus cainníochtúla
- cineálacha éagsúla léarscáileanna ar réimse scálaí
- cineálacha éagsúla íomhánna
- aerghrianghraif agus íomhánna satailíte
- graif, cairteacha agus staidreamh
- dáileadh spásúil
- tacair shonraí gheospásúla

U7 Sonraí agus faisnéis thíreolaíoch a anailísiú agus a shintéisiú ó réimse foinsí cuí

Gníomhaíocht do Mhúinteoirí: Saintréithe an Daonra

Bain úsáid as suíomh gréasáin na Príomh-Oifige Staidrimh (CSO) chun rochtain a fháil ar Léarscáileanna Idirghníomhacha Daonáirimh do do cheantar áitiúil.

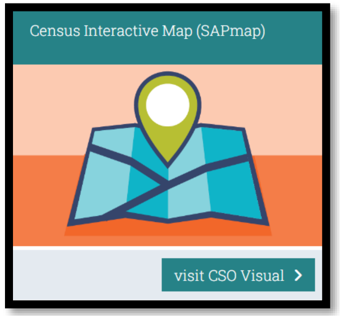

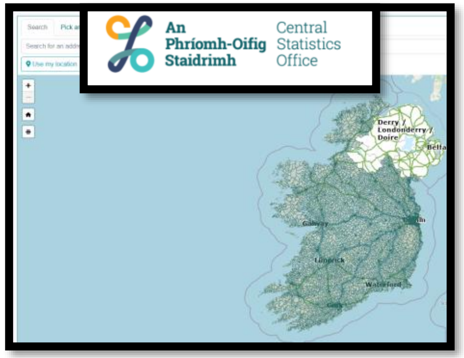

- **Ceim 1**: bain úsáid as an gcuardach chun teacht ar do cheantar áitiúil

- **Céim 2**: cliceáil chun do cheantar áitiúil a aibhsiú agus chun rochtain a fháil ar an bpirimid daonra (daonáireamh 2022)

- **Céim 3**: scrúdaigh saintréithe an daonra lena n-áirítear méid an daonra, ionchas saoil, cóimheas gnéasanna agus struchtúr aoise

A7

Sonraí agus faisnéis thíreolaíoch a **anailísiú** agus a **shintéisiú** ó réimse foinsí cuí

Cad é mar a chuidíonn na sonraí seo leat chun treochtaí daonra a thuiscint i do cheantar áitiúil?

Gníomhaíocht leantach

Ag Fáil Amach faoin tSonraíocht: TF 2.6

Oide

Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí:

Cur síos a dhéanamh ar an tionchar atá ag tosca éagsúla ar mhéid agus ar dháileadh daonra

Lch. 18

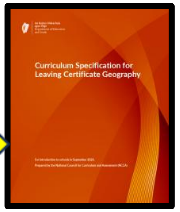

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas:

tosca lena n-áirítear sláinte, bia, coimhlint, cultúr, comhionannas inscne, tírdhreach fisiciúil acmhainní nádúrtha

Suíomh: in Éirinn agus i dtír amháin sa Domhan Theas

Cuir síos:

pictiúr nó íomhá mhionsonraithe a fhorbairt ar struchtúr nó ar phróiseas, mar shampla, ag úsáid focal nó léaráidí mar is cuí; plean, ionsamhlú nó samhail a tháirgeadh.

Gníomhaíocht do Mhúinteoirí, Cuid 1

Oide

- Bain úsáid as an Chruinneog 3T chun an Aetóip agus Éire a fhiosrú
- Laistigh de do ghrúpa, déan plé ar an dóigh ar féidir le roinnt de na tosca seo a leanas tionchar a imirt ar mhéid agus ar dháileadh daonra i ngach tír

Áirítear sna tosca:

- sláinte
- bia
- coimhlint
- cultúr
- comhionannas inscne
- tírdhreach fhisiceach
- acmhainní nádúrtha

https://tinyurl.com/mrxzxbt3

Oide

Ceisteanna le cur san áireamh

An bhfuil aon cheantar ina bhfuil coimhlint sna tíortha seo? Cén tionchar is féidir a bheith ag coimhlint ar an daonra?

Cá háit a bhfuil an dlús daonra is airde/is ísle?

Cén dóigh a bhfuil an daonra dáilte?

Cad é mar a imríonn an tírdhreach fhisiceach tionchar ar an daonra?

An bhfuil dáileadh cothrom d'ospidéil? Cén tionchar is féidir a bheith aige seo ar an daonra?

An bhfuil nasc ann idir acmhainní nádúrtha agus daonra?

Cé acu foinsí bia atá ar fáil?

A4
Ceisteanna Tíreolaíocha a Cheapadh

Oide

Gníomhaíocht leantach

Gníomhaíocht do Mhúinteoirí Cuid 2: Eispéireas Foghlaimeora a Dhearadh

Dear eispéireas foghlaimeora do scoláirí chun ngleic le

Torthaí Foghlama **2.6 & 2.7**

agus Torthaí Foghlama ábhartha ón **Snáithe Aontaitheach**

Lch. 18

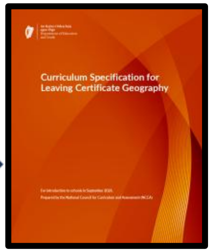

Ábhair Tacaíochta (Éire)

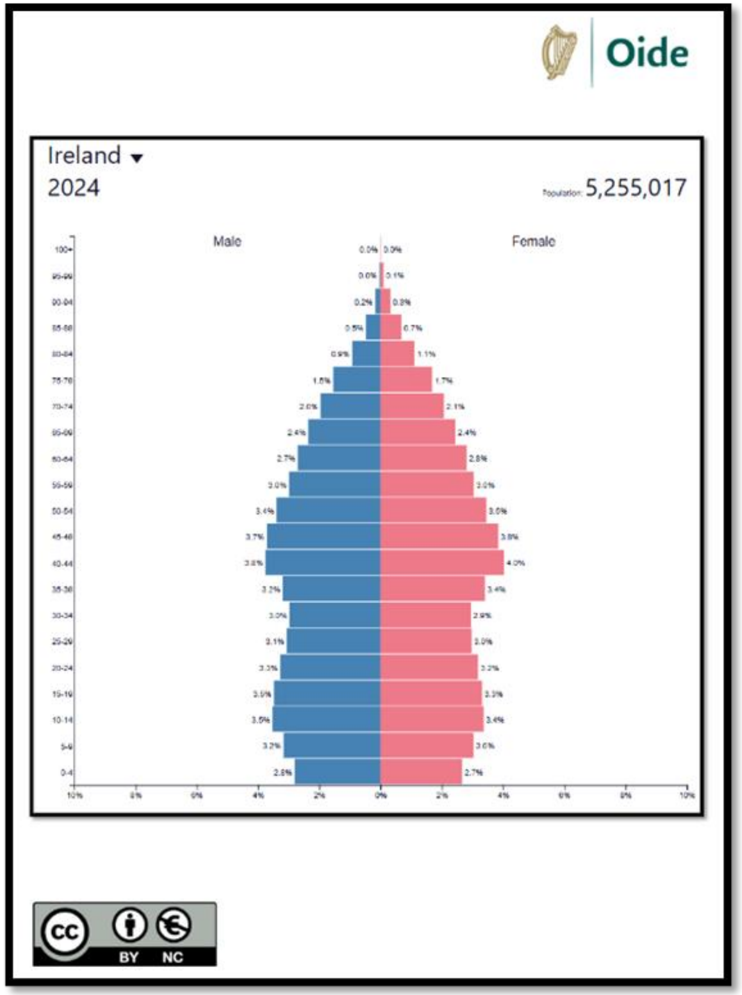

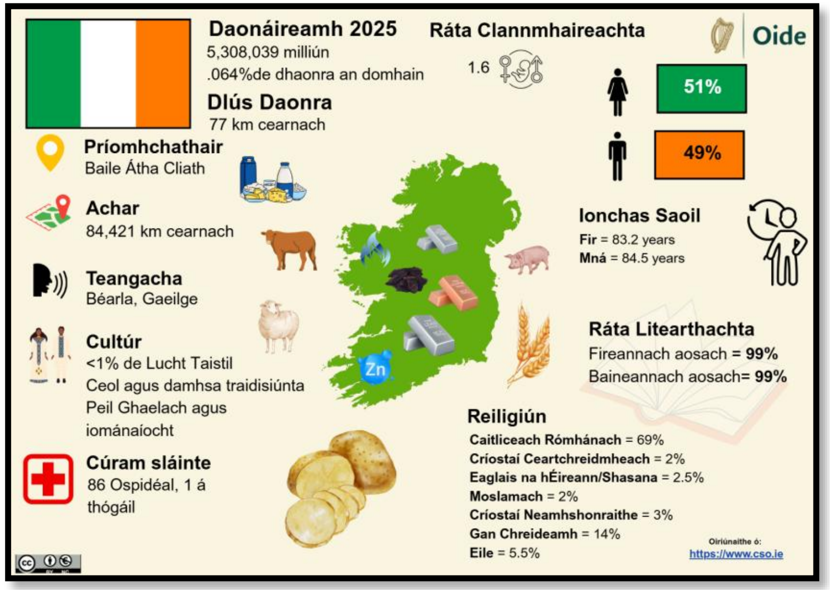

Éire 2025	
Aois	**Líon Daoine**
0-14	1, 008, 527
15-64	3, 464, 026
65 nó níos sine	783, 466

Ábhair Tacaíochta (An Aetóip)

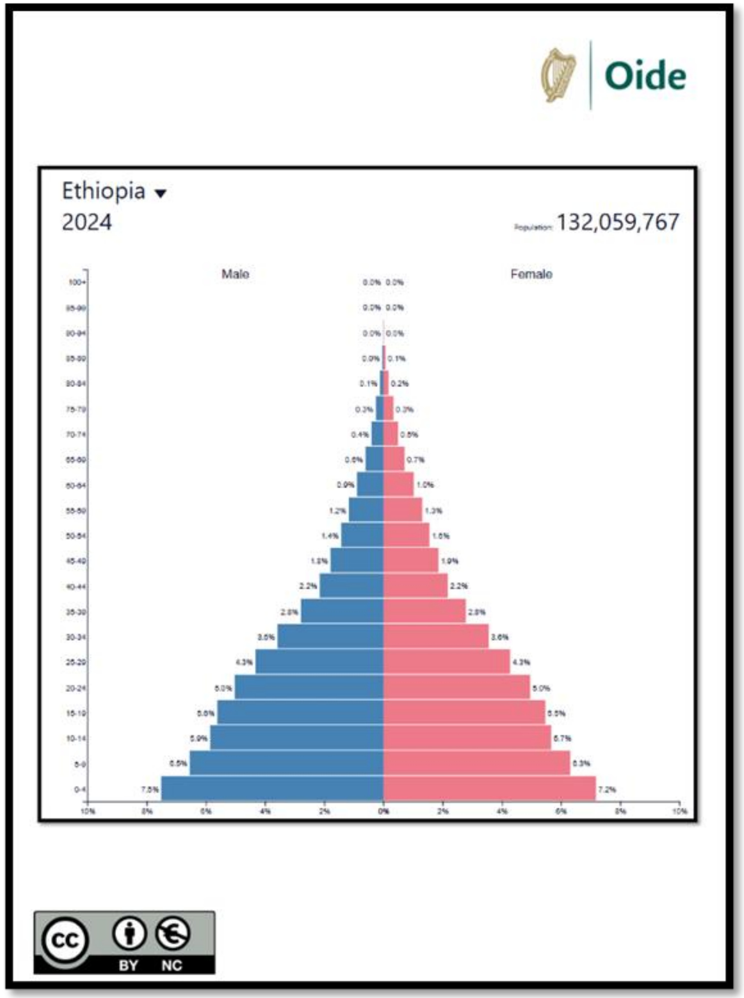

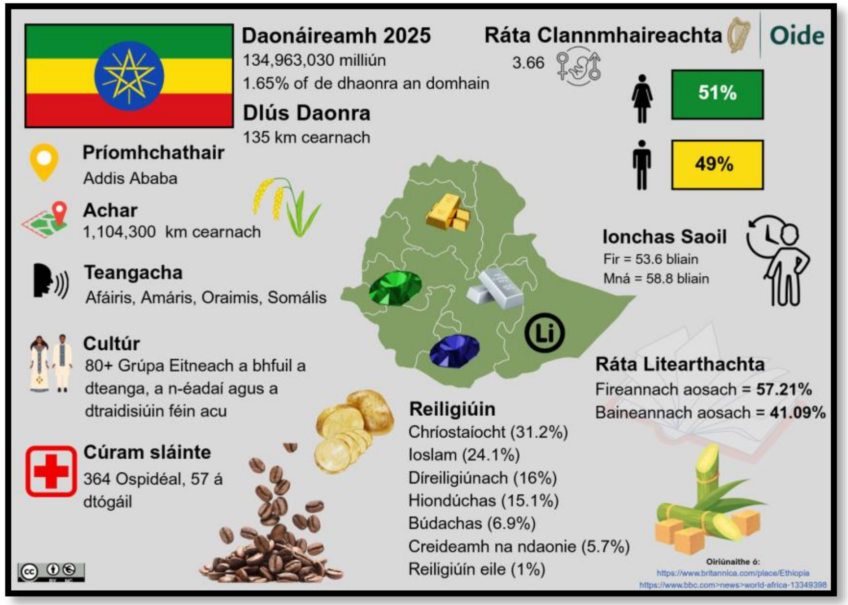

An Aetóip 2025	
Aois	**Líon Daoine**
0-14	53, 134, 944
15-64	65, 665, 986
65 nó níos sine	3, 434, 575

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Gníomhaíocht do Mhúinteoirí : Eispéireas Foghlaimeora a Dhearadh

Oide

Ceisteanna leide

- Cad iad na torthaí foghlama a mbeidh tú ag dul i ngleic leo?
- Cén tionchar a bheidh ag briathar/briathra gnímh ar an Eispéireas Foghlaimeora?
- Cad iad na modheolaíochtaí a mbainfidh tú úsáid astu?
- Cad é mar a dhéanfaidh tú measúnú ar do scoláirí?
- Cad iad na háiseanna a mbainfidh tú úsáid astu chun tacú le foghlaim na scoláirí?

Meascadh chun casadh

- Measc le rannpháirtithe eile sa seomra chun casadh orthu
- Aimsigh duine a bhí ag obair ar an rogha eile nach raibh agat (An Aetóip nó Éire)
- Comhroinn bhur n-eispéiris foghlaimeora
- Glac nóta d'aon smaoineamh atá nua nó suimiúil

Padlet le haghaidh EFG 1

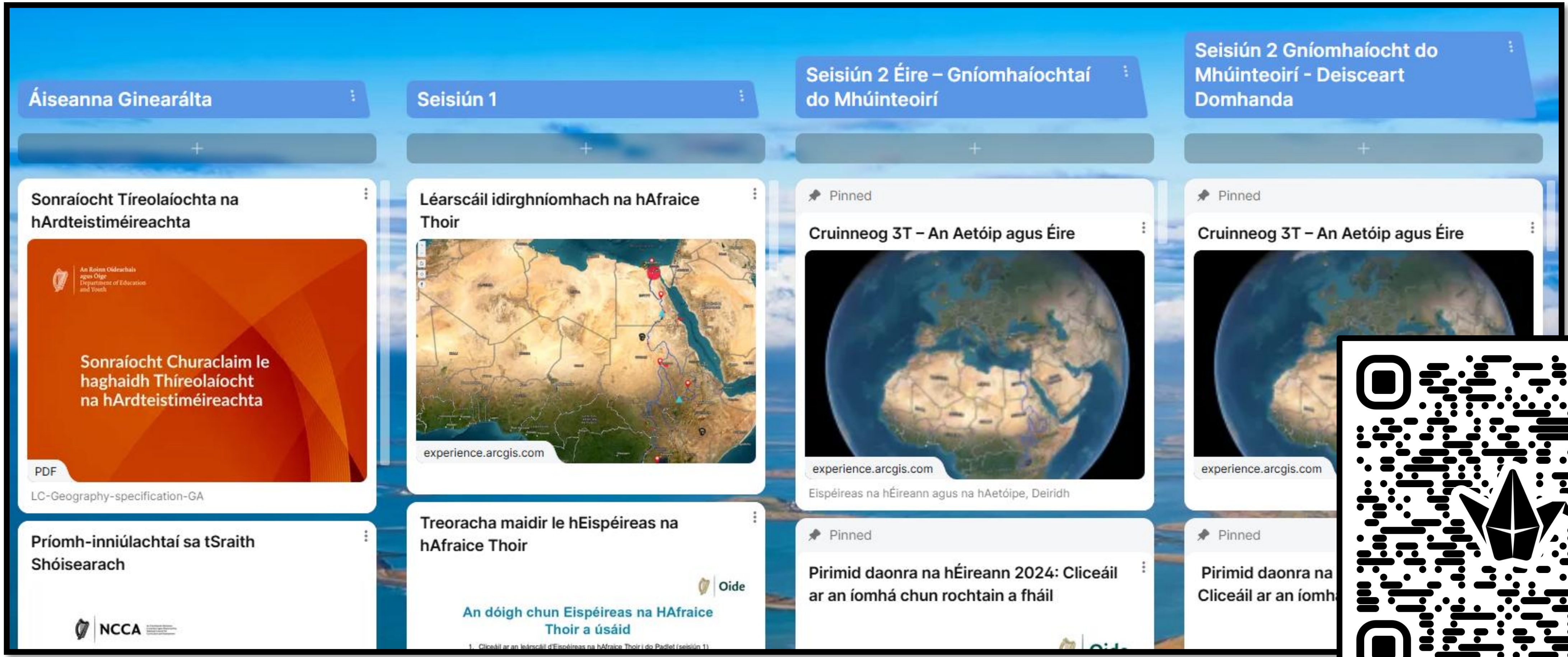

https://tinyurl.com/5nktjpsx

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Deireadh le Seisiún 2

cc BY NC

Oide

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Seisiún 3

CC BY NC

Intinní Foghlama

Faoi dheireadh an lae beidh rannpháirtithe in ann:

- Dul i dtaithí ar an tsonraíocht
- Tuiscint a fhorbairt ar an snáithe aontaithe agus ar na snáitheanna comhthéacsúla laistigh den tsonraíocht
- **Comhphleanáil a dhéanamh don fhoghlaim, don teagasc agus don mheasúnú ar dhóigh neamhlíneach, chomhtháite i dTíreolaíocht na hArdteistiméireachta**

Gníomhaíocht do Mhúinteoirí Cuid 1: Straitéis Amharcsmaointeoireachta

Oide

Cad é a fheiceann tú?

Oide

Gníomhaíocht leantach

Gníomhaíocht do Mhúinteoirí Cuid 2 (Aonair)

- Bain úsáid as an gCruinneog 3T, smaoinigh ar an dóigh a bhfuil gníomhaíocht theicteonach nasctha le chéile le córais fhisiciúla agus dhaonna eile

https://tinyurl.com/4dmpknnm

Lch. 11

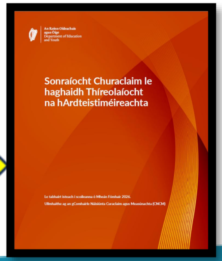

- Idirghníomhaíochtaí
- Idirnaisc
- Impleachtaí
- Patrúin
- Áit
- Cumhacht agus tionchar
- Próiseas
- Scála
- Dáileadh spáis
- Inbhuanaitheacht
- Córais

A3 Tuiscint a thaispeáint ar phríomhchoincheapa na tíreolaíochta

Gníomhaíocht leantach

Gníomhaíocht do Mhúinteoirí Cuid 3 (Grúpa)

Grúpa 1

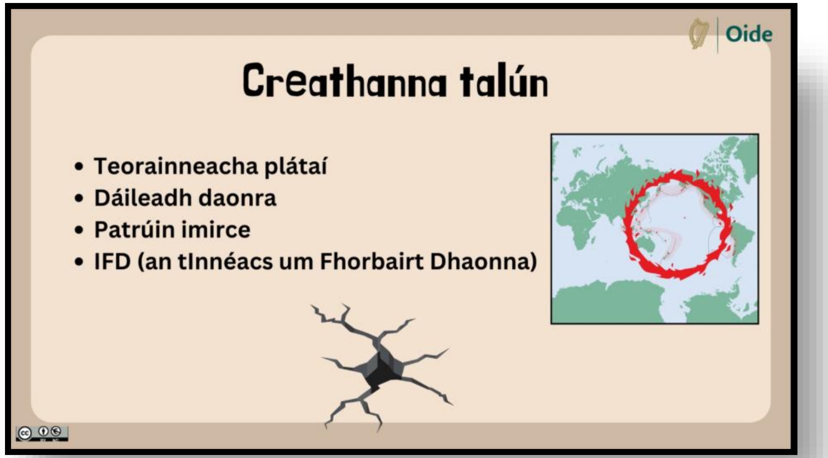

Grúpa 2

Grúpa 3

Treoracha don Ghníomhaíocht

- Bí ag comhoibriú laistigh den ghrúpa agus dírigh isteach ar réimse ar leith de ghníomhaíocht theicteonach: Creathanna talún nó Bolcáin nó Fillsléibhte

- Pleanáil agus cruthaigh meabhairmhapa/cairt/léaráid/plean ar pháipéar smeach-chairte chun naisc idir Torthaí Foghlama ar leith ón snáithe comhthéacsúil agus an snáithe aontaitheach a thaispeáint, a bhaineann le do thopaic ar leith.

- Bain úsáid as an gCruinneog 3T, póstaeir leide agus an tsonraíocht

- Déan tagairt d’áiseanna ar bith a thacódh le foghlaim, teagasc agus measúnú

Oide

Siúlóid an Ghailearaí

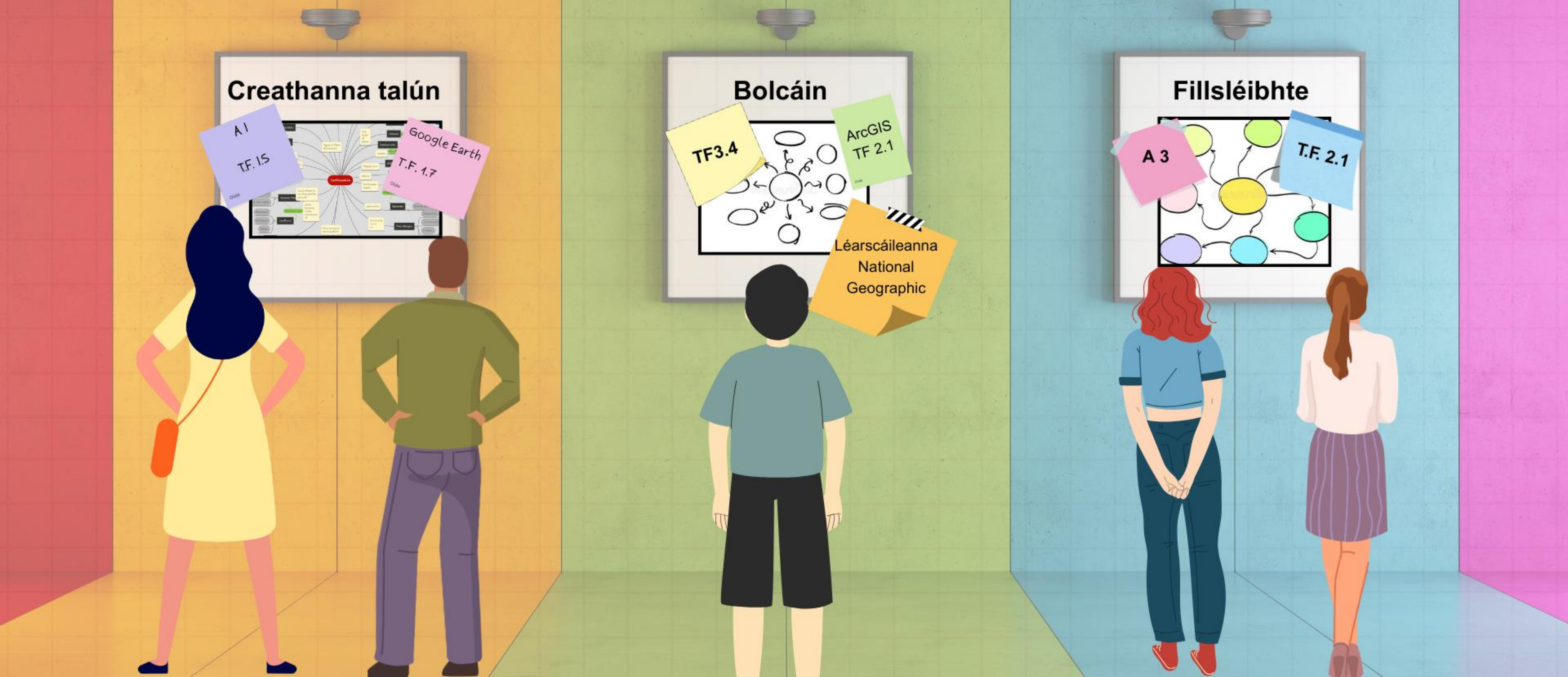

TORTHAÍ FOGHLAMA

1.1
Míniú a thabhairt ar theicteonaic plátaí agus ar na próisis a thagann chun cinn ag cineálacha difriúla teorainneacha pláta

1.2
Scrúdú a dhéanamh ar fhoirmiú sliabhraonta trí phróisis fillte

1.3
Scrúdú a dhéanamh ar an ngníomhaíocht bholcánach ag imill plátaí dhéanmhasacha agus scriosacha agus ag pointí te

1.4
Tionchar eacnamaíoch, timpeallachta agus sóisialta gníomhaíochta bolcánaí a **iniúchadh**

1.5
Plé a dhéanamh ar chúiseanna agus éifeachtaí creathanna talún

1.6
Ullmhú do chreathanna talún agus freagairt orthu a **mheasúnú**

1.7
Breac-chuntas ar an gcaidreamh idir timthriall na gcarraigeacha agus foirmíocht charraige

CC BY NC

TORTHAÍ FOGHLAMA

2.6

Cur síos a dhéanamh ar thionchar tosca difriúla ar mhéid agus dáileadh an daonra

3.4

Patrúin agus treochtaí a bhaineann leis an turasóireacht in Éirinn a **anailísiú**

3.10

An chaoi a n-imríonn tosca éagsúla tionchar ar ghnéithe IFD a **anailísiú**

A7

Sonraí agus faisnéis a **anailísiú agus a shintéisiú** ó réimse foinsí cuí

A3

Tuiscint a **thaispeáint** ar phríomhchoincheap a na tíreolaíochta

A5

Fiosrúcháin thíreolaíocha sa saol réadúil a **phleanáil agus a dhéanamh**

A2

Cur i bhfeidhm agus ról na smaointeoireachta agus scileanna tíreolaíocha sa saol réadúil a **aithint**

CC BY NC

Oide

Gníomhaíocht leantach

An fáth le Léarscáileanna Scoilnet a úsáid?

Ardchaighdeáin, Léarscáileanna digiteacha Tailte Éireann, Léarscáileanna an Domhain, agus Aerfhótagraif

Uirlisí atá an-idirghníomhach, físeach agus tarraingteach chun beocht a chur i léarscáileanna

Foireann uirlisí le húsáid le léarscáileanna chun tacú le foghlaim sa seomra ranga Tíreolaíochta

Léarscáiliú stairiúil idir 1829-2010, deis chun amharc ar athrú le himeacht ama

Bain úsáid as léarscáileanna ag réimse scálaí

Léarscáileanna den Domhain ar Scoilnet

https://tinyurl.com/mry2sua7

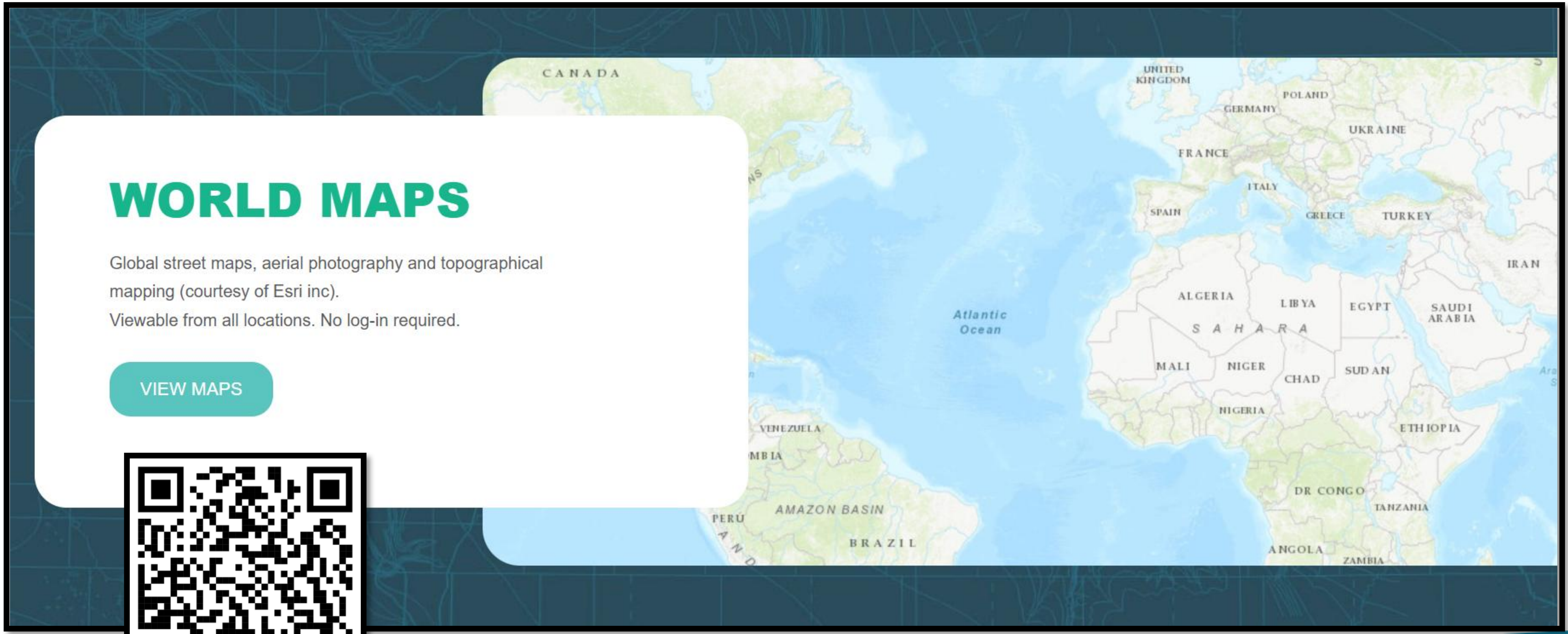

Scileanna léarscáile Scoilnet

Le taispeáint:

- Sraitheanna ar léarscáil – bealaí éagsúla chun amharc ar léarscáileanna den domhain
- Svaidhpeáil agus spotsolas a dhíriú - amharcléirigh
- Tomhais – méid a dhéanamh inláimhsithe
- Trasghearradh – ag tacú leis an tírdhreach a léamh

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Bain úsáid as Léarscáileanna den Domhain ar Scoilnet chun dul i ngleic leis an tsonraíocht

T. F 3.14

Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí:
aighneas críche a **iniúchadh**

Foghlaimíonn na scoláirí faoi:

- aighneas críche: ar talamh, ar muir nó san aerspás
- na gníomhaithe atá páirteach san aighneas críche roghnaithe
- na cúiseanna, tionchair agus freagairtí molta nó curtha i gcrích maidir leis an aighneas críche roghnaithe

T. F 2.6

Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí:
cur síos a dhéanamh ar thionchar tosca difriúla ar mhéid agus dáileadh an daonra **in Éirinn** agus **i dTír amháin sa Domhan Theas**

Foghlaimíonn na scoláirí faoi:

- tosca lena n-áirítear coimhlint, cultúr, bia, comhionannas inscne, sláinte, tírdhreach fisiciúil agus acmhainní nádúrtha

T. F 1.3

Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí:
scrúdú a dhéanamh ar an ngníomhaíocht bholcánach ag imill plátaí dhéanmhasacha agus scriosacha agus ag pointí te

Foghlaimíonn na scoláirí faoi:

- próisis a mbíonn gníomhaíocht bholcánach mar thoradh orthu agus na tírghnéithe a bhíonn mar thoradh air sin i suíomhanna cuí do gach cineál

Athmhachnamh na Múinteoirí

Oide

- Cad iad na príomhphointí a fuair tú ón lá inniu?

- Cad é mar a chuirfidh tú tús leis an phróiseas pleanála do Thíreolaíocht na hArdteistiméireachta?

Príomhtheachtaireachtaí

Tá an fhoghlaim sa snáithe Aontaitheach mar bhonn faoi eispéireas na scoláirí: Smaointeoireacht agus scileanna tíreolaíocha a chur i bhfeidhm.

Tacóidh cuir chuige foghlama agus teagaisc le scoláirí chun fiosrúcháin thíreolaíocha a phleanáil, a chur i gcrích, a anailísiú, a mheasúnú agus a chur in iúl, sa seomra ranga agus i suíomhanna taobh amuigh beirt.

Lch. 21

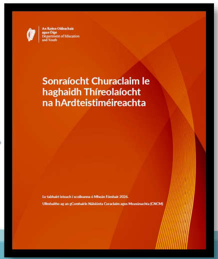

Meabhrúchán maidir le hÁiseanna comhroinnte

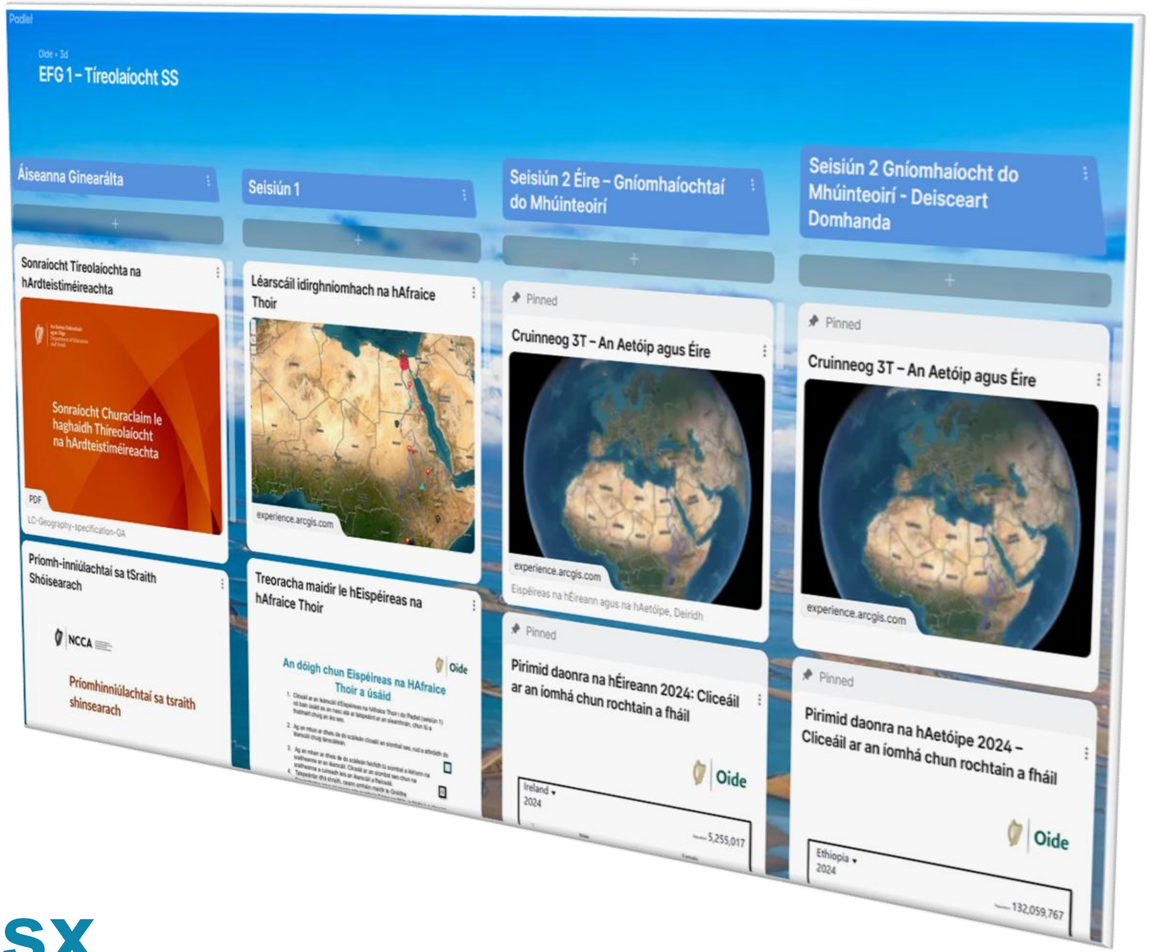

https://tinyurl.com/5nktjpsx

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Deireadh Sheisiún 3

cc BY NC

Ceangail linn

https://oide.ie/ga/

Tíreolaíocht: Nuacht, eolas agus áiseanna.

Oide

Gach áirithint do mhúinteoirí agus do scoileanna.

Cláraigh le liosta seachadta an ábhair.

Oide

Scantar Mise

Liosta seachadta Iar-bhunscoileanna Oide

Oide

Ceangail linn

@Oide_Geography

Go raibh maith agaibh